

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΎΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο
Τηλ: 2810.224948, Fax: 2810.225616
Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΙΑ

(ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ – ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ)

Πληροφορίες - Παρατηρήσεις υπαίθρου: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

Νº 10

Κερκόσπορα: Σκούρος μεταχρωματισμός μόνο στην κάτω επιφάνεια των φύλλων. Προσβεβλημένα δέντρα σε εξασθένηση.

Κυκλοκόνιο: Χαρακτηριστικές κυκλικές καστανές κηλίδες στην πάνω επιφάνεια των φύλλων.

Καρκίνωση: Όγκος σε κλαδί.

Λειχήνες: Αρχικά ακανόνιστη κηλίδωση σταχτοπράσινου χρώματος (αριστερά) που εξελίσσεται σε κιτρινοπράσινο λεπτό στρώμα (δεξιά).

<p>ΚΥΚΛΟΚΟΝΙΟ: (<i>Spilocaea oleagina</i>)</p> <p>Συμπτώματα:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Ασθένεια της ελιάς, οφείλεται σε μύκητα που ευνοείται από συνθήκες πολύ υψηλής υγρασίας ή βροχερό καιρό και σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες (16-20°C). Οι μολύνσεις και η εξάπλωση της ασθένειας γίνονται με τη βοήθεια του νερού κυρίως το φθινόπωρο και την άνοιξη που οι κλιματολογικές συνθήκες είναι κατάλληλες και λιγότερο το χειμώνα. Κατά την ξηρή και θερμή περίοδο του καλοκαιριού η δράση του μύκητα αναστέλλεται.</p> <p>Κύριο σύμπτωμα είναι ο σχηματισμός κυκλικών καστανών κηλίδων “<u>μάτια παγωνιού</u>” στην πάνω επιφάνεια των φύλλων. Περισσότερο προσβάλλονται τα παλιότερα φύλλα στα χαμηλότερα μέρη του δέντρου. Όταν ο μύκητας προσβάλει τους μίσχους των ανθέων ή τους ποδίσκους των καρπών παρατηρείται πτώση ανθέων ή καρπόπτωση. <u>Σοβαρές προσβολές εκδηλώνονται με έντονη φυλλόπτωση, εξασθένηση και μείωση της παραγωγής.</u></p> <p><u>Ευπαθείς ποικιλίες είναι Θρουμπολιά, Τσουνάτη, Αμφισσας, Καλαμών ενώ η Κορωνέικη (ψιλολιά) παρουσιάζει σχετική αντοχή στην ασθένεια.</u></p> <p>— <u>Η αντιμετώπιση βασίζεται σε προληπτικό ψεκάσμο με χαλκούχα ή άλλα εγκεκριμένα μυκητοκτόνα πριν την έναρξη των βροχών στις περιοχές όπου επικρατούν ευνοϊκές συνθήκες μολύνσεων (αυξημένη υγρασία, πυκνή φύτευση) και στις ευπαθείς ποικιλίες. Απαιτείται προσοχή στην τήρηση του χρόνου ασφαλείας από την επέμβαση έως τη συγκομιδή όπως αναγράφεται στις ετικέτες των φυτοπροστατευτικών.</u></p> <p>— Καλλιεργητικοί χειρισμοί που μειώνουν τη σχετική υγρασία στον ελαιώνα και βοηθούν στον καλό αερισμό των δέντρων περιορίζουν την ασθένεια (αραιή φύτευση, κλάδεμα, κατεργασία εδάφους, καλή στράγγιση).</p> <p>— Να αποφεύγεται η εγκατάσταση ελαιώνων σε θέσεις χαμηλές και υγρές στις περιοχές που η ασθένεια ενδημεί.</p>
<p>ΚΕΡΚΟΣΠΟΡΑ: (<i>Pseudocercospora cladosporioides</i>)</p> <p>Συμπτώματα:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Μυκητολογική ασθένεια που εκδηλώνεται με σοβαρή πρόωρη φυλλόπτωση. Σε πολλές περιοχές παρατηρήθηκαν την άνοιξη προσβολές μεγάλης έντασης που συνοδεύτηκαν από σημαντική φυλλόπτωση μέσα στο καλοκαίρι.</p> <p>Στην πάνω επιφάνεια των φύλλων σχηματίζονται χλωρωτικές ή κίτρινες περιοχές που εξελίσσονται σε ξηράνσεις και τα φύλλα πέφτουν. Παράλληλα στην κάτω επιφάνεια των φύλλων παρουσιάζεται σκούρος μεταχρωματισμός που μοιάζει με καπνιά. Στους άωρους πράσινους καρπούς σχηματίζονται ακανόνιστες καστανές κηλίδες ελαφρά βυθισμένες. Στους ώριμους η συνένωση γειτονικών κηλίδων ανοιχτότερου χρώματος καλύπτει μεγάλο μέρος του καρπού και προκαλείται σήψη.</p> <p>— Σε ελαιώνες προσβεβλημένους και σε ελαιώνες περιοχών με συνθήκες ευνοϊκές για μολύνσεις (υγρές, με ανεπαρκή αερισμό) συστήνεται επέμβαση με εγκεκριμένα μυκητοκτόνα που έχουν ταυτόχρονη δράση κατά του κυκλοκονίου.</p> <p>— Προτείνονται τα καλλιεργητικά μέτρα που αναφέρονται στο κυκλοκόνιο.</p>
<p>ΒΟΥΛΑ: (Ξεροβούλα ή Σαποβούλα) (<i>Camarosporium dalmaticum</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Σύσταση:</p>	<p>Η ασθένεια εμφανίζεται μόνο στους προσβεβλημένους από δάκο καρπούς. Η μόλυνση γίνεται στα νύγματα ωοτοκίας του δάκου, όπου ο παθογόνος μύκητας μεταφέρεται από το παράσιτο του δάκου <i>Prolasioptera berlesiana</i>. Τόσο η παρουσία όσο και η ένταση της ασθένειας εξαρτώνται άμεσα από το βαθμό δακοπροσβολής του ελαιώνα.</p> <p>Οι προσβολές είναι δευτερογενείς και εκδηλώνονται με δύο μορφές ανάλογα με την εποχή προσβολής και την ωριμότητα των καρπών. Τους θερινούς μήνες και στις αρχές του φθινοπώρου που οι καρποί δεν έχουν ωριμάσει ακόμα προκαλούνται βυθισμένες, φελλώδεις και ξηρές, καστανόχρωμες κηλίδες “<u>ξεροβούλα</u>”. Το φθινόπωρο ή σπανιότερα στις αρχές του χειμώνα όταν οι καρποί είναι <u>ημιώριμοι</u> ή <u>ώριμοι</u> εμφανίζεται ως “<u>σαποβούλα</u>”, καθολική, μαλακή, καστανόχρωμη σήψη των καρπών οι οποίοι στη συνέχεια αφυδατώνονται και συρρικνώνονται. Και στις δύο περιπτώσεις πάνω στις προσβολές διακρίνονται μαύρα στίγματα που είναι οι καρποφορίες του μύκητα και οι προσβεβλημένοι καρποί πέφτουν πρόωρα.</p> <p>— Η αποτελεσματική καταπολέμηση του δάκου περιορίζει την εκδήλωση της ασθένειας σε όλη την περίοδο.</p>

<p>ΚΑΡΚΙΝΩΣΗ: (<i>Pseudomonas savastanoi</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Σοβαρή και διαδεδομένη ασθένεια της ελιάς που οφείλεται σε βακτήριο. Εκδηλώνεται με σχηματισμό όγκων (<i>καρκινώματα</i>) συνήθως σε κλαδιά και κλάδους σπανιότερα σε βραχίονες, στον κορμό και στα φύλλα. <u>Μολύνσεις συμβαίνουν σε όλη τη διάρκεια του έτους. Ωστόσο κρίσιμοι είναι οι περιοδοί με καιρό βροχερό ή υγρό και ταυτόχρονη ύπαρξη πρόσφατων πληγών ή ρωγμών που είναι τα σημεία εισόδου του παθογόνου. Το βακτήριο διασπείρεται εύκολα παρουσία νερού. Νέες μολύνσεις προκύπτουν μετά από ράβδισμα, κλάδεμα, παγετό, χαλάζι ή δυνατό άνεμο.</u></p> <p><u>Όταν προσβάλλονται δέντρα μικρής ηλικίας εξασθενούν γρήγορα και συνήθως ξηραίνονται.</u></p> <p><u>Η ποικιλία Κορωνέικη είναι πολύ ευαίσθητη στο βακτήριο.</u></p> <p>— <u>Στη σύσταση νέου ελαιώνα επιλέγετε δενδρύλλια απαλλαγμένα από την ασθένεια και να αποφεύγετε την πυκνή φύτευση.</u></p> <p>— <u>Αποφεύγετε ράβδισμα, κλάδεμα ή καθάρισμα των δέντρων με υγρό και βροχερό καιρό.</u></p> <p>— <u>Όλα τα προσβεβλημένα με όγκους κλαδιά πρέπει να αφαιρούνται, να απομακρύνονται και να καταστρέφονται με ξηρό καιρό. Τα εργαλεία κλαδέματος απολυμαίνονται συνεχώς στη διάρκεια της εργασίας.</u></p> <p>— <u>Συστήνονται προληπτικοί ψεκασμοί με εγκεκριμένα χαλκούχα σκευάσματα αμέσως μετά τη συγκομιδή, το κλάδεμα, ισχυρό παγετό ή χαλάζι, γενικώς μετά από κάθε περίπτωση δημιουργίας πληγών όταν ακολουθεί βροχερός καιρός.</u></p>
<p>ΚΑΠΝΙΑ: (<i>Capnodium oleoephrilum</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Είναι μύκητας που αναπτύσσεται κυρίως πάνω σε μελιτώματα κοκκοειδών. Κλάδοι, βλαστοί και φύλλα καλύπτονται από λεπτό μαύρο στρώμα με καρποφορίες του μύκητα και στη συνέχεια προκαλείται εξασθένηση.</p> <p><u>Ευνοείται από αυξημένη υγρασία σε ελαιώνες με πυκνή βλάστηση.</u></p> <p>— <u>Κατάλληλο κλάδεμα και έγκαιρη καταπολέμηση των κοκκοειδών περιορίζουν την εξάπλωση της καπνιάς.</u></p> <p>— <u>Επεμβάσεις που γίνονται στον ελαιώνα για άλλες μυκητολογικές ασθένειες καταπολεμούν και την καπνιά. Σε έντονη προσβολή συστήνεται εφαρμογή χαλκούχων σκευασμάτων μετά τη συγκομιδή μέσα στη βροχερή περίοδο.</u></p>
<p>ΛΕΙΧΗΝΕΣ:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Αναπτύσσονται σε ελαιόδεντρα περιοχών με πολύ υψηλή υγρασία. Σχηματίζεται επιφανειακά πάνω στους κορμούς και στους κλάδους αρχικά πράσινο και στη συνέχεια κιτρινοπράσινο λεπτό στρώμα.</p> <p>— <u>Μετά τη συγκομιδή και κατά τη διάρκεια της βροχερής περιόδου συστήνονται επεμβάσεις με χαλκούχα σκευάσματα. Για την αποκόλληση των λειχήνων απαιτείται να καλύπτονται κορμοί και βραχίονες.</u></p>

▪ Χρησιμοποιείτε σκευάσματα φυτοπροστασίας εγκεκριμένα στην καλλιέργεια της ελιάς. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul> και στις επιλογές: **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ENTOMO (Εχθρό)** ή **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΑΣΘΕΝΕΙΑ** μπορείτε να ενημερώνεστε για τα εγκεκριμένα εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα στην καλλιέργεια της ελιάς σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις των εγκρίσεων.

▪ Οι εφαρμογές χαλκούχων σκευασμάτων έχουν δράση προστατευτική και συνιστούν προληπτική αντιμετώπιση. Τηρείτε αυστηρά αναμονή τουλάχιστον 21 ημερών πριν τη συγκομιδή για επιπτώσεις στο παραγόμενο ελαιόλαδο.

ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ 2024: Ανακοινώσεις του προγράμματος Δακοκτονίας των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Χανίων, Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Λασιθίου αναρτώνται στην ιστοσελίδα: <https://www.crete.gov.gr/category/enimerosi/grafeio-typou/release/enimerosi-agroton/dakoktonia>).